

İhale Birim fiyat teklif cetvelinde yer alan aynı iş kalemine farklı fiyatlar sunulduğu gerekçesi teklifin değerlendirme dışı bırakılması nedenmidir

T.C. D A N I Ş T A Y

Onüçüncü Daire Esas No:2015/345 Karar No:2015/1975

Anahtar Kelimeler : Birim Fiyat Teklif Cetveli, Aynı İş Kalemi, Farklı Fiyatlar Özeti :İsteklilerce birim fiyat teklif cetvelinde yer alan aynı iş kalemine farklı fiyatlar sunulmasında mevzuata aykırılık bulunmadığından bu tür tekliflerin değerlendirme dışı bırakılamayacağı hakkında.

Temyiz İsteminde Bulunanlar : 1-(Davalı) : Kamu İhale Kurumu Vekili : Av. ... 2- (Davalı Yanında Müdahil) : ... – ... İnşaat Vekilleri : Av. ... Karşı Taraf (Davacı) : ... İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. Vekili : Av. ... İstem Özeti: Ankara 4. İdare Mahkemesi'nin 13.11.2014 tarih ve E:2014/1492, K:2014/1484 sayılı kararının; teklifi ihaleyi yapan idarece değerlendirme dışı bırakılan isteklilerin teklifinin mevzuata uygun olduğu, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan aynı iş kalemlerine farklı fiyatlar sunulmasını engelleyici bir düzenleme bulunmadığı, kaldı ki, farklı yapım şartlarında gerçekleşecek olan iş kalemlerine farklı fiyat taahhüdünde bulunulmasının hayatın olağan akışına uygun olduğu, Mahkeme kararının gerekçesinde yer alan tespitlerin hatalı olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir. Savunmanın Özeti : Temyiz istemlerinin reddi ile usul ve yasaya uygun olan İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Erhan ERYAT'ın Düşüncesi : Temyiz istemleri kabul edilerek kararın bozulmasına ve davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin işin gereği görüşüldü: Dava; Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı'nca 14.04.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan "Mudanya İskelesi – Mütareke Binası Arası Kentsel Tasarım ve Rekreasyon İnşaatı Yapım İşi" ihalesine ilişkin olarak yapılan itirazın şikâyet başvurusu üzerine düzeltici işlem belirlenmesine dair 16.07.2014 tarih ve 2014/UY.I-2606 sayılı Kamu İhale Kurulu kararının iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesi'nce; aynı poz numarası verilen iş kalemlerinin birim fiyat tarifleri ve yapım şartlarının aynı olduğu, bu iş kalemlerinin farklı iş grupları içerisinde yer alması veya birim fiyat teklif cetvelinin farklı sıralarında bulunmasının iş kaleminin birim fiyat tarifi ve birim fiyat tarifinde yer alan yapım şartlarını değiştirmede, ayrıca sözleşmenin uygulanması aşamasında hak edilecek ödemelerde aynı iş kalemlerinde birden fazla olan birim fiyatlardan hangisinin uygulanacağı hususunda hukuki problemler yaşanacağına muhtemel olduğu; tekliflerin ancak birim fiyat teklif cetvelindeki çarpım ve toplamlardaki hata ile aritmetik hata sebebiyle değerlendirme dışı bırakılabileceğine yönelik davalı idare iddiası incelendiğinde, 4734 sayılı Kanun'un 37. maddesinde "tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığının inceleneceği" ve "uygun olmadığı belirlenen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılacağı" hüküm altına alındığından ihale dokümanına uygun bulunmayan tekliflerin de değerlendirme dışı bırakılacağına açık olduğu; idari şartnamenin 19.1. maddesinde "isteklilerin tekliflerini her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için teklif edilen birim fiyatlarının çarpılması sonucu bulunan toplam

bedel üzerinden yapacağı, ihale sonucunda ihale üzerinde bırakılan istekliyle her bir iş kaleminin miktarı ile iş kalemleri için teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden teklif birim fiyat sözleşmesi imzalanacağı” hükmüne yer verildiği, dava konusu olayda, itirazın şikâyet başvurusunda bulunan ...-... İnşaat’ın ve bu sebeple teklifleri değerlendirme dışı bırakılan diğer isteklilerin her bir iş kalemiyle bu iş kalemi için teklif edilen fiyatın çarpılması suretiyle teklif vermediği, aynı poz numaralı iş kalemlerinin alt sıra nolu kalemleri için farklı fiyatlar taahhüt ederek idari şartnamenin 19.1 maddesine, dolayısıyla ihale dokümanına aykırı davrandığı; bu durumda, aynı poz numaralı iş kalemlerine farklı fiyatlar taahhüt edilmesinin mevzuata ve idari şartnameye aykırı olduğu dikkate alındığında, itirazın şikâyet başvurusunda bulunan istekli ve teklifi değerlendirme dışı bırakılan diğer isteklilerin teklifinin değerlendirmeye alınması yönünde düzeltici işlem belirlenmesine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka ve mevzuata uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş, bu karar davalı ve davalı yanında müdahil tarafından temyiz edilmiştir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Tekliflerin değerlendirilmesi” başlıklı 37. maddesinde; “İhale komisyonunun talebi üzerine idare tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Ancak bu açıklama, hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz. Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 36. maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin

tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır.” kuralına yer verilmiştir. Dava dosyasının incelenmesinden; Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından 14.04.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan “Mudanya İskelesi – Mütareke Binası Arası Kentsel Tasarım ve Rekreasyon İnşaatı Yapım İşİ” ihalesine 14 istekli tarafından teklif sunulduğu, isteklilerden ...-... İnşaat, ... İnş. San. ve Tic. A.Ş. ve ... Harf. ve İnş. San. Ltd. Şti.’nin teklifinin, “birim fiyat teklif cetvelinde yer alan aynı iş kalemlerine farklı fiyatlar sunulduğu” ileri sürülerek, ... İnş. Ltd. Şti.’nin teklifinin ise, hem anılan sebeple hem de “iş deneyim belgesinin ihale teknik şartnamesinde istenen yapı sınıfları içerisinde bulunmadığı” ileri sürülerek ihaleyi yapan idarece değerlendirme dışı bırakıldığı; 08.05.2014 tarihli ihale komisyonu kararıyla ihalenin davacı şirket üzerinde bırakıldığı ve 15.05.2014 tarihinde ihale yetkilisi tarafından komisyon kararının onaylandığı; teklifi değerlendirme dışı bırakılan isteklilerden ...-... İnşaat tarafından 29.05.2014 tarihinde idareye yapılan şikâyet başvurusunun reddedilmesi üzerine 26.06.2014 tarihinde davalı idareye itirazın şikâyet başvurusunda bulunulduğu, Kamu İhale Kurulu’nun 16.07.2014 tarih ve 2014/UY.I-2606 sayılı kararıyla birim fiyat teklif cetvelinde yer alan aynı iş kalemine farklı fiyatlar verilmesinin değerlendirme dışı bırakılma sebepleri arasında yer almadığı belirtilerek başvuru sahibinin ve eşit muamele

ilkesi yönünden yapılan inceleme sonucunda ... İnş. San. ve Tic. A.Ş. ve ... Harf. ve İnş. San. Ltd. Şti.'nin tekliflerinin değerlendirmeye alınması ve ihale işlemlerinin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi yönünde düzeltici işlem belirlenmesine karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır. Uyuşmazlık konusu olayda, itirazın şikâyet başvurusunda bulunan ...-... İnşaat tarafından sunulan birim fiyat teklif cetveli incelendiğinde, A.00021 poz nolu "Düz yüzeyli beton ve betonarme kalıbı" iş kaleminde "deniz yapıları inşaatı" iş grubunda yer alan 14 sıra nolu iş kalemi için 18-TL, "kara yapıları inşaatı" iş grubunda yer alan 21 sıra nolu ve "alt yapı inşaatı" iş grubunda yer alan 21 sıra nolu iş kalemi için 16-TL teklif sunulduğu; A.00032 poz nolu "Beton santralinde üretilen veya satın alınan ve beton pompasıyla basılan C 16/20 basınç dayanım sınıfında beton dökülmesi (beton nakli dahil)" iş kaleminde "kara yapıları inşaatı" iş grubunda yer alan 87 sıra nolu iş kalemi için 97-TL, "altyapı inşaatı" iş grubunda yer alan 32 sıra nolu iş kalemi için 96-TL teklif sunulduğu; A.00033 poz nolu "Beton santralinde üretilen veya satın alınan ve beton pompasıyla basılan C 20/25 basınç dayanım sınıfında beton dökülmesi (beton nakli dahil)" iş kaleminde "kara yapıları inşaatı" iş grubunda yer alan 88 sıra nolu iş kalemi için 101-TL, "altyapı inşaatı" iş grubunda yer alan 34 sıra nolu iş kalemi için 102-TL teklif sunulduğu; A.00034 poz nolu "Ø 8-Ø 12 mm nervürlü beton çelik çubuğu, çubukların kesilmesi, bükülmesi ve yerine konulması" iş kaleminde "deniz yapıları inşaatı" iş grubunda yer alan 38 sıra nolu iş kalemi için 1.700-TL, "kara yapıları inşaatı" iş grubunda yer alan 94 sıra nolu iş kalemi için 1.690-TL, "altyapı inşaatı" iş grubunda yer alan 34 sıra nolu iş kalemi için 2.000-TL teklif sunulduğu; A.00035 poz nolu "Ø 14-Ø 28 mm nervürlü beton çelik çubuğu, çubukların kesilmesi, bükülmesi ve yerine konulması" iş kaleminde "deniz yapıları inşaatı" iş grubunda yer alan 39 sıra nolu iş kalemi için 1.695-TL, "kara yapıları İdari Dava Daireleri Kararları Onüçüncü Daire 212 Danıştay Dergisi Yıl : 2015 Sayı : 140 inşaatı" iş grubunda yer alan 95 sıra nolu iş kalemi için

1.670-TL, "altyapı inşaatı" iş grubunda yer alan 35 sıra nolu iş kalemi için 1.900-TL teklif sunulduğu; A.00039 poz nolu "Makine ile demirli ve demirsiz beton inşaatın yıkılması" iş kaleminde "deniz yapıları inşaatı" iş grubunda yer alan 4 sıra nolu iş kalemi için 18-TL, "kara yapıları inşaatı" iş grubunda yer alan 7 sıra nolu iş kalemi için 20-TL teklif sunulduğu; A.00039 poz nolu "Makine ile demirli ve demirsiz beton inşaatın yıkılması" iş kaleminde "deniz yapıları inşaatı" iş grubunda yer alan 4 sıra nolu iş kalemi için 18 TL, "kara yapıları inşaatı" iş grubunda yer alan 7 sıra nolu iş kalemi için 20 TL teklif sunulduğu; teklifi değerlendirme dışı bırakılan diğer isteklilerin tarafından da birim fiyat teklif cetvelinin, farklı iş grupları içinde ve farklı sıralarında yer alan aynı iş kalemlerine farklı fiyatlar sunulduğu görülmektedir.

4734 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen 37. maddesi uyarınca, tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında, yalnızca birim fiyat teklif cetvelinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı inceleneceğinden ve cetvellerde yer alan çarpım ve toplamlardaki hatalar kabul edilmeyerek bu teklifler değerlendirme dışı bırakılacağından, isteklilerce birim fiyat teklif cetvelinde yer alan aynı iş kalemine farklı fiyatlar sunulması teklifin değerlendirme dışı bırakılması gerekçeleri arasında yer almamaktadır. Her ne kadar, İdare Mahkemesi'nce, teklifi değerlendirme dışı bırakılan isteklilerin, aynı poz numaralı iş kalemlerinin alt sıra nolu kalemleri için farklı fiyatlar taahhüt ederek idari şartnameye aykırı davrandıkları gerekçesine yer verilmiş ise de, idari şartnamenin de dâhil olduğu ihale dokümanında, aynı iş kalemlerine ilişkin olarak farklı birim fiyat teklif edilemeyeceğine ilişkin engelleyici bir düzenleme bulunmadığı görülmektedir. Öte yandan, sözleşmenin uygulanması aşamasında hangi işin hangi iş grubu kapsamında yapıldığı kontrol teşkilatınca denetlenecek olduğundan ve hak edilecek ödemeleri o iş grubu kapsamındaki birim fiyatlar üzerinden yapılacağından, aynı iş kalemlerine farklı birim fiyat teklifi sunulmasının sözleşmenin uygulanmasına

engel teşkil etmeyeceği sonucuna varılmaktadır. Bu durumda, teklifi değerlendirme dışı bırakılan isteklilerin tekliflerinin değerlendirmeye alınması yönünde düzeltici işlem belirlenmesine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık, işlemin iptali yolundaki temyize konu kararda da hukukî isabet bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle; temyiz isteminin kabulü ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca Ankara 4. İdare Mahkemesi'nin 13.11.2014 tarih ve E:2014/1492, K:2014/1484 sayılı kararının bozulmasına, davanın reddine, dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine, ayrıntıları aşağıda gösterilen toplam 140,70.- TL ilk derece yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, toplam 204,20-TL temyiz yargılama giderleri ile kararın verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 750-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, toplam 256,40.-TL müdahil yargılama giderlerinin davacıdan alınarak davalı yanında müdahile verilmesine, kullanılmayan 41,50-TL yürütmeyi durdurma harcının istemi hâlinde davalı yanında müdahile iadesine, posta giderleri avansından artan tutarların taraflara iadesine, 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak, (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 26.05.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.